

Przedpłać na „Gaz. Nar.“ wynosi:

	we Lwowie na prowincji za granicą
mięsięczn	1 zł. 50 ct. 2 zł.
postronnie	4 zł. 50 ct. 6 zł. 7 zł. 50 ct.
	9 zł. 12 zł. 15 zł.

Doniesienia prywatne, jakoteż o zaręczynach, ślubach, weselach, nabożeństwach żałobnych, pogrzebach, dalszej nekrologii, opisy uciech prywatnych, reklamy dla balów, odczytów i koncertów, doniesienia o zgonach lub o znalezionych przedmiotach i t. d. przyjmują się do umieszczenia tylko za opłatą po 50 centów od wiersza.

Numer kosztuje 6 ct.

GAZETA NARODOWA

wychodzi w dwóch wydaniach: dla Lwowa o godzinie 8 rano — dla prowincji o godzinie 7 wieczorem.

BIURA REDAKCYI: ul. Kopernika 7. I. piętro
otwarte od 10—12 rano i od 6—8 wieczorem.

Redaktor: Dr. ALEKSANDER VOGEL.

BIURA ADMINISTRACYI: ul. Karola Ludwika 8 (sklep)
otwarte od godz. 8 rano do 7 wieczorem bez przerw.

Kryzys ugodowy.

Wiedeń d. 4 czerwca.

(a) Konferencja komitetu wykonawczego prawicy naznaczona na 6 bm. zostanie odroczona na czas późniejszy, a w szczególności do chwili wyjaśnienia się sytuacji.

Kryzys ugodowy trwa dotychczas w całej pełni. Rządowi węgierskiemu wielce zależy na tem, aby Bank austro-węgierski na podstawach zreformowanych zaczął zaraz funkcjonować, hr. Thun zaś nie chce dopuścić do tego, aby miała ewentualnie nastąpić z końcem roku 1903 względnie 1904 odrębność ołowio-handlowa między Węgrami, a Austrią, a mimo tego pozostać wspólność bankowa aż do r. 1910. Węgrzy zrozumieć słuszność stanowiska hr. Thuna i gotowi są zgodzić się, aby z chwilą ustania wspólności ołowio-handlowej, przestał istnieć i wspólny bank austro-węgierski. Bank atoli nie chce przystać na to, aby dokonać projektowanych reform i mimo tego przywilej jego mógł zgasać już w r. 1904, a nie dopiero z końcem r. 1910, jak pierwotnie układano. Węgrzy proponują tedy, aby bankowi za bezwzględne zreformowanie się, przyznano na wypadek zgaśnięcia jego przywileju już w r. 1904, zwrot pewnego odškodowania pro rata temporis. W Austrii są zapatrywania, iż jest to niemożliwe, bo świadczenia banku są nie tylko natury finansowej, ale i głęboko wnikać w jego organizację, których podział ciężarów pro rata temporis nie da się uskutecznić. Rząd austriacki aby jednak dać dowód dążności ugodowej proponuje: istniejący przywilej bankowy przedłużyć prowizorycznie, ustawowo jednak wypowiedzieć, że z chwilą, w której definitywna uгода ołowio-handlowa przyjdzie do skutku, tem samem i nowy statut bankowy poczęnie obowiązywać.

Niektórzy utrzymują, iż nie sama jednak atoli różnica w poglądach na kwestję bankową między rządem austriackim, a węgierskim jest jedynym i wyłącznym powodem obecnego konfliktu między obu częściami monarchii. Powiadają, że między rządami istnieje ja inne również ważne różnice w zapatrywaniach. Wiedeńskie kółka parlamentarne rezultując nietyklo kwestję bankową, ale i inne jeszcze kwestje wywołujące się z sprawy ugodowej, a które, jak mówią, rząd austriacki uważa za niedość ściśle określone.

Zdaniem tych kół parlamentarnych rząd austriacki sprzeciwia się głównie temu, aby w jednym i tym samym terminie miał ekspirować i związek celny i handlowy Austrii z Węgrami i traktaty handlowe Austro-Węgier z zagranicą. Otóż rząd austriacki, powiadając, należało na to, aby termin upływu obu tych rodzajów traktatów nie przypadał na jeden i ten sam rok. Przeciwnie zaś rząd węgierski właśnie na to z całej siły nastaje, aby oba terminy wypadały równocześnie, bo sądzi, że to jedno tylko da mu możność należeć ekonomiczne interesy Węgier zawarować w traktatach handlowych, które będą

Austro-Węgry zawierały z obcymi państwami.

Utrzymuje się również twierdzenie, że rząd austriacki i czyni kwestję co do udziału Austrii i Węgier we wspólnych wydatkach i uznaje, że na Węgry co najmniej 36% tych wydatków przypadać powinno.

Do tego dopiero dodać należy opór przeciw nowej organizacji banku, którą rząd austriacki chciałby w życie wprowadzić dopiero po przyjściu do skutku ostatecznej ugody.

Wszystko to, co powyżej powiedziano, jest treścią wiadomości, krążących w kołach politycznych, ale oczywiście nie można zaprzeczyć, że każdy szczegół tych poglądów jest wiernym odbiciem rzeczywistego stanu rokowań między rządami.

Hiszpańska mowa tronowa.

Lwów d. 5 czerwca.

Mowę tronową, którą d. 2 b. m. otworzył parlament hiszpański, należy do historycznych. Staje ona na rozdrożu pomiędzy bolesną przeszłością, której sprawcą parlamentaryzm formalistyczny, więc poświęcanie interesów ojczyzny kaprysom doktryn i zachłanności polityków, a przyszłością, która ma jeszcze wszelkie podstawy do pomyślnego rozwoju, jeżeli politycy na potrzeby ojczyzny a nie na doktryny i swoje i swoich adherentów kieszenie baczny zechcą, a przede wszystkim na razie, jeżeli dojdą do skutku i rzetelnie przeprowadzone będą nowe urządzenia, które wylicza mowa tronowa.

Na czele mowy tronowej wspomina królowa rejentka o cierpieniach ojczyzny — powiada, że należy korzystać z ich pouczeń, wszelako skupienie i milczenie lepsze jest od skarg. Wskutek kłopotów parlamentarnych i zmiany gabinetu, królowa rejentka w myśl art. 54 konstytucji podpisała traktat pokojowy ze Stanami Zjedn. Poprzedni gabinet był tego zdania, że niepodobna doradzać, aby Hiszpania nadal zatrzymywała wyspy Karolińskie i Palaos, tudzież pozostałe jeszcze przy niej wyspy Maryańskie (część ich odstąpiono Stanom Zjednoczonym; p. r.) Dlatego podpisano z cesarzem niemieckim umowę, mocą której wyspy odstępuje się Niemcom. Odnosny projekt ustawy będzie parlamentowi przedłożony.

Następnie podnosi mowa tronowa serdeczne stosunki z wszystkimi mocarstwami i powiada: „Szczególną wdzięczność winniśmy Ojcu św. który nam dawał dowody swojej wielkiej pomocy moralnej. Głównem a oraz najcięższym zadaniem parlamentu jest uporządkować finanse i uregulować wydatki wojenne, a to zapomocą zwoyczajnych stałych wydatków a energicznej i ścisłej polityki rożniąg. W tej myśli będzie rząd boleśnych wymagał ofiar od kraju, które jednak sprawiedliwie mają być rozłożone na wszystkie klasy ludności.

Wraz z budżetem wniosie rząd kilka

przedłożeń, których celem uregulowanie zobowiązań, jakie wskutek utraty kolonii i kampanii kolonialnych powstały; długi państwa po części zreorganizować, renty państwowe przeobrazić i inne nowe stworzyć renty, wedle tych ideał, które rdzenną pozostaną podwaliną polityki hiszpańskiej, rzetelności budżetu i płatności Hiszpanii. Na najbliższej sesji wniesione będą przedłożenia, których celem reorganizacja armii lądowej i marynarki wojennej na podstawie powszechnego obowiązku służby wojskowej, tudzież przedłożenia, odnoszące się do uzupełnienia obrony wybrzeży, jako też inne, w których głównie o reformy administracyjne chodzi.

Nabycie wysp Karolińskich.

Lwów 5 czerwca.

Świat polityczny, zainteresowany został przede wszystkim nabytkiem wspomnianych w mowie tronowej hiszp. wysp Oceanii przez Niemcy. Już podczas paryskich rokowań pokojowych hiszpańsko-amerykańskich donoszono, że Niemcy kuszą się o te wyspy. Zaszły potem ważniejsze rzeczy — ale rokowania między Berlinem, a Madrytem były dalej prowadzone i o gotowej już konwencji donosi hiszpańska mowa tronowa. Politycy, a zwłaszcza wielka prasa, która zazwyczaj o wszystkim się dowiaduje napróżd, zaskoczeni zostali tem doniesieniem urzędowem. Udało się raz dyplomacji przeprowadzić jakąś sprawę w najściślejszej tajemnicy. Okoliczność to tem dziwniejsza, że gabinet berliński musiał przeciw badać w Waszyngtonie, co powie Ameryka o tej imprezie.

Organ dyplomatów pruskich otwarcie wyznaje: „Konwencya niemiecko-hiszpańska jest oraz pośrednim dowodem, że między Ameryką a Niemcami wytworzyły się wyborne stosunki, bo to przeciw rzecz jasna, że Niemcy nie zawieraliby konwencyi, czyniącej je sąsiadami Ameryki na wodach Pacyfiku, gdyby nie było absolutnej pewności, że pojawienie się bandery niemieckiej na Karolińskich nie wywoła niechęci w Waszyngtonie.”

Z wielu względów nabycie Karolin było rzeczą pożądaną dla Niemiec. Przedewszystkiem dla dumy niemieckiej. Hiszpanie odkryli i zajęli wyspy Karoliny i Palaos ale od przeszło stu lat całkowicie je zaniebali. Dopiero gdy po wojnie prusko-francuskiej niemieckie towarzystwo handlowo-plantatorskie, które zajęło później część Nowej Gwinej, także na tych wyspach czynności swoją rozwinęło, wystąpiła Hiszpania ze swymi prawami, których jednak Niemcy i Anglia nie uznali. W roku 1885 zawinęła tam kanonierka niemiecka i ogłosiła te wyspy jako posiadłość niemiecką. W Hiszpanii obudziło się poczucie narodowe a gdy nie można było wojować, sam Bismarck zaproponował oddanie się pod sąd Leona XIII. Wyrok papieski przyznał Hiszpanii prawo własności tych wysp, ale też Niemcom swobodę żeglugi i

handlu, tudzież zakładania plantacji i utworzenia stacji okrętowej i węglowej. Tego ostatniego prawa co do stacji zrezygnowały później Niemcy; Hiszpania zaś ze swego prawa własności miała tylko tę wątpliwą korzyść, że musiała w roku 1890 stłumić bunt krajowców.

Czego więc Bismarck i Wilhelm „Wielki” nie dokazali, dokazał Wilhelm II ze zrzecznym br. Buelowem. Karoliny i Palaos są to wąskie wydłużone grupy wysp w zachodniej stronie Cichego oceanu; na zachód leżą Filipiny, na wschód należące już do Niemiec wyspy Marshalla, i mają razem około 1.450 kilometrów kwadr. obszaru a 36.000 ludności, między którą około tysiąca białych. Marynarzy czyli Ladronez (tj. wyspy Złodziejskie) leżą pionowo na północ Karolin, mają 1.149 kilom. kwadr. obszaru i przeszło 10.000 ludności. Ziemia jest wszędzie wulkaniczna (ale wulkany wygasły) i koralowa, walec żywny, ludność wcale nie brzydka i wojownicza i sprytna do żeglugi.

Niemcy są uradowane nabytkiem, jako zaokręglającym posiadłości Niemiec w Oceanii i łączącym wyspy Marshalla z niemiecką częścią Nowej Gwinej. Nadto Marynarzy posiadają kilka dobrych portów, których brak na Marshallach. Zdaniem Kohn. Zięten nowy nabytek jest ważniejszym od Kiaoszu, odtąd bowiem rozciągają się posiadłości niemieckie prawie bez przerwy od Kiaoszu aż ku Samoa, a nadto i pod względem ekonomicznym jest to nabytek korzystny. Głównie cieszy Niemców, że ani Anglia ani Francja, ani nawet Ameryka nie protestowały przeciw temu nabytkowi. Cena 25 milionów pesetów tj. franków wydaje się niektórym piśmiom trochę wygórowaną. Dwa krążowniki wojenne z przynależnymi łodziami mają wystarczyć do obrony interesów niemieckich w owych stronach, floty więc pomnażać nie będzie potrzeba.

Skutki antypolskiej hecy.

Lwów 5 czerwca.

Już nie tylko Polacy ale sami Niemcy zaczynają zawodzić skargi nad robotą hakatystyczną, która mając na celu popieranie niemieczyny, Niemców samych wystraszyła ucieka.

W Janówcu np. gdzie Komisja kolonizacyjna zakupiła naokół wielkie kompleksy dóbr i dla sprowadzonych kolonistów pozakładała i własny młyn parowy i mleczarnię i piekarnię i własne warsztaty rzemieślnicze dla kolonistów, niemieczyna tamtejsza krzyczy w niebogłosy w „Posener Zeitung”, że to popieranie niemieczyny dzieje się kosztem — niemieckich kupców i rzemieślników, że skutkiem założenia domu towarowego tamtejsi kupcy niemieccy będą musieli opuścić miasto, że założony tam młyn parowy tak zrujnował 4 tamtejszych młynarzy niemieckich, że udał się do komisji kolonizacyjnej z żądaniem o odszkodowanie, że przez zało-

żenie mleczarni spółkowej niecierpią przede wszystkim mleczarze Niemiec, a tak samo założenie piekarni spółkowej grozi ruiną piekarzowi Niemcowi, że wreszcie komisja kolonizacyjna budując domy w Janówcu i wydzierkując je urzędnikom, pozbawia miasto kontrahentów podatkowych. Opisy produktów i towarów dzięki zakładom komisji podniosły się w miesiącu o 25—30 procent. Wszystko to dzieje się pod dźwięk: „Popieranie niemieczyny.”

Podobnie zawodzi Niemcy w hakatystycznym gnieźnieńskim „General Anzeiger”. Tam anów hakatysty zakładają dom towarowy, który, jak piszą, będzie „rażnią dla niemieckich kupców i przemysłowców”. „Pytamy — pisze rzeczona gazeta — co się właściwie stanie z wschodnimi kresami, jeżeli we wszystkich miastach prowincji powstawać będą tak zw. niemieckie domy towarowe, jak grzyby po deszczu? Czy di pamiwać sądzi, że podnoszą niemieczynę w wschodnich kresach, jeżeli przez takie przewrotne manipulacje handlowe drobnego niemieckiego przemysłowca, kapo i rzemieślnika wyczerpują z prowincji? Każdy tam pragnie żyć, gdzie ma możność utrzymać, ale przez zakładanie domów towarowych wypędza się właśnie niemieckich kupców i przemysłowców z prowincji, a to się przy wyborach srogo zemści.”

Podobne żale czytamy w „Vossische Zeitung”, a nawet hakatystyczny „Posener Tageblatt” oświadcza się przeciw rujnowaniu niemieckich kupców, przemysłowców i rzemieślników przez zakładanie tak zw. niemieckich domów towarowych i żąda od towarzystwa HKT. wyłomowania się z postępowania w Gnieźnie.

Te żale Niemców na Niemców na wzajemne sobie wyrzucanie krzywdy możnaby razem z niemieckim poetą nazwać „ein Schauspiel für Götter”. „Patryoci” niemieccy nie zdają wielką akcyę na wygadanie Polaków i muszą teraz z ust własnych rodaków usłyszeć, którym niby przyszli z pomocą w ich „uciośnieniu”, że to właśnie na niemieckiej skórze odbijają się skutki tej „patryotycznej” niemieckiej, antypolskiej hecy.

Nie jest w charakterze polskim — powiada „Diennik Poznański” — radować się o udziej krzywdy, ale, gdy się przez cały szereg lat patrzyło na to, jak hakatysty bezkarnie gospodarowali w naszej dzielnicy, a Niemcy tutejsi nie mieli odwagi przeciw jego gospodarce wystąpić, gdy nawet w części nadziś zysków bądź głośno bądź milcząco go popierali, to wobec skutków tej antypolskiej hecy, dających się we znaki właśnie Niemcom, trudno nie pamiętać o francuskim przysłowiu: „Tu l'as voulu, George Dandin”.

44

Jakóbina Vanesse.

Powieść

WIKTORA CHERBULIEZ.

(Ciąg dalszy.)

„Jesteś pani zanadto powściągliwa, zbyt skąpa w manifestowaniu swych uczuć i w najwzajemnym stopniu posiadasz wstydlivość uczucia.”

„Ale na szczęście kochające pani osoby czują, że są kochane, choć pani im tego nie mówi.”

Oczywiście nie prawda, że bywają w życiu chwile, w których nie było ciem uszlachetniającego mojego łakomstwa, czyż nie miałam powodu sławie mego kawalka pasztetu?”

24 stycznia.

„Pochowaliśmy dzisiaj Ludwika Frivasa, zmarłego w ośmdziesiątym drugim roku życia.”

Nie powiem, że ze wszystkich mych staroów lubiłam go najwięcej, bo nie powinienam robić między nimi różnicy — ale byłam do niego bardzo przywiązana.

Był on zwykłym robotnikiem, nie umiał ani czytać, ani pisać, ale posiadał dziwną jasność myśli i w usmiechu bardzo sympatyczny dla mnie, skrytą i niewinną słośliwość.

Nadto był bardzo obyty i umiał postępować z ludźmi.

Znam bardzo wiele osób, nawet ze sfery wyższej, któreby mogły brać lekce od niego. Podpadał na siłach i gdy uczuł zbliżającą się śmierć, zapragnął widzieć się ze mną.

Zawiadomiono mnie zapóźno i gdy przybyłam — już nie żył.

Walery, przed którym wyraziłam żal nad tym starcem ośmdziesięcioletnim, oświadczył mi, że gotowości grania na organach podczas mszy żałobnej. Dowiedziałem, że nie ma złego narzędzia dla dobrego robotnika, co wzruszyło mnie głęboko.

Niejednokrotnie zapytywałam siebie: dlaczego tak bardzo lubię muzykę? Może dlatego, że uspokaja mnie, odmładza; jest ona dla mnie kąpielą orzeźwiająca.

Podczas smutnej ceremonii tego poranka organy orzeźwiły więcej mój umysł, niż nerwy. Zdawało mi się, że muzyka jest siłą, która śmierci, która poczyniła jej zwierzenia, a ona objawia jej nam.

Cóż to jest śmierć? Boski dyktator, opuszczający na dno alembika mające pozostać w nim pierwiastki ciężkie i oddzielający

od nich to, co powinno ulotnić się: subtelny olej, stanowiący naszą rzeczywistość i zupełną istotę, nasze ja, bez umiennych zmian wywołanych wypadkami losu.

Wiadomo nam, czego śmierć nas pozbawia, lecz nie jesteśmy zdolni pojąć, co nam da.

Domyślałam się tego, słuchając jego gry na organach i pomyślałam, że muzyka jest sztuką niebiańską, która na podobieństwo śmierci-dyktatora doprowadza uczucia do stanu eterycznego i już za życia ziemskiego daje nam poznać rozkosze, tajemnice i widzenia życia pozagrobowego.

Jakóbina wyznała mi, że bardzo lubi muzykę, lecz lubi ją inaczej, niż ja.

Gdy słyszę arye, która mi się podobna — rzekła do mnie — zdaje mi się, że jestem przeniesioną do raju ziemskiego, w którym ludzie są istotami powietrznymi, tak pięknymi jak motyle. Wielej muzykę są dla mnie przyjemnymi zwodzicielami, opowiadającymi bajki i umiemyśmy kłamać tak do brzo, iż w danej chwili wierzę we wszystko co mówią. To tylko psuje mi doznawaną od nich przyjemność, gdyż wiadomo mi napróżd, że muszę za to zapłacić: im marzenie piękniejsze — tem przebudzenie smutniejsze.

Muzyka jest dla niej morfina, uśmierzająca jej cierpienia. Gdy Walery Saintis siada

do fortepianu — to choć nie lubi człowieka, jednak mówi do muzyki:

— Mój doktorze, wstrzyknij mi morfinę.

Zwierzyłam się przed nią, że choć temu nie winnam, robię sobie jednak wyrzut, iż nie mogłam przybyć na wezwanie umierającego, pragnącego widzieć mnie przed śmiercią.

Przez cały dzień oszczędzała mnie, lecz w końcu rzekła:

— Ponieważ kochać jest to samo, co cierpieć, to czy nie mogłabyś pani tak się urządzić, by kochać nieco mniej?”

2 lutego.

„Komu tu oddać łóżko po Ludwiku Frivasi? Otrzymałam już kilka próśb o nie.”

Od tygodnia Jakóbina jest wprost nieznosna; dręczy mnie i, sprawia tyle przykrości, że unikam z nią rozmów sam na sam. Zdawało mi się, że lody już topnieją, tymczasem termometr znów spadł do zera. Najwięcej drażni mnie jej ton dobroduszy i spokojny, jakim wygłasza swe sforyzmy rozpadołowe. Chwalono jej moją łagodność, więc postanowiła doprowadzić mnie do niecierpliwości; lecz jestem pewna siebie — nie uda się jej to...

Powiedziała mi dzisiaj, że jeżeli w raju ziemskim, stworzonym przez muzyków i poetów, w tym świecie zaczerpniętym, na któ-

rym ludzie podobni są do motyli, milioś wydaje się nam rzecz szlachetną, piękną lub wzniosłą — to w życiu rzeczywistym jest tylko niska, żądną, uczuciem zwierzęcym, plamą duszy; takie jest głębokie przekonanie jej Dyny.

Ach! pani Vanesse, panno Brama, panie Lunil, jak ona nie może was zapomnieć! Jesteście dla niej całym światem; a przeróbki sądzi o całej sztuce...

Dałabym wiesz, gdyby męgla zapomnieć o swej przyjaźni.

Powiedziała mi również, że nie ma na świecie mężczyzny i kobiet, którzyby nie mieli nie do ukrycia; że na każdej duszy znajduje się jakaś plama.

— Zdawało mi się — odrzekłam — że pani zawsze uważałaś diadka swego za ołowiankę bez zarzutu, za dyament bez skazy.

— Diadek mój był istotą wyjątkową, był unikatem. Miał jedną godną pożałowania wadę: przebaczał.

A ciotka pani miała na duszy plamę? — zapytałam.

— Oczywiście, że miała. (C. d. n.)

Mikołaj Ludwigo

Lwów, ulica Halicka 1. 14

Wszelkie drobiazgi i przybory do krawieczyny, hafty i materyały do robót ręcznych po najtańszych cenach.

Wyraz oburzenia.

Wydział lwowski Cytelni Katolickiej prosi nas o zamieszczenie następującego pisma: Skoro dziennik, czy książka rani nasze uczucia państwotyczne, domaga się wówczas opinia publiczna, by dać wyraz słusznemu oburzeniu; podobnie gdy zastrzeżenia jakie pismo zasady religijne, winni ci, którzy je wysnają, samy manifestować i w jakikolwiek sposób przeciw takiemu kierunkowi zaprotestować, zwłaszcza jeśli dziennik pragnie zachować wszelkie postawy prawowierności, mimo bezwzględnej i religijnej walki.

Względ na ten obowiązek moralny spowodował zarząd Cytelni katolickiej we Lwowie, iż postanowiła nie tylko zerwać wszelkie stosunki z *Słowem Polskim*, ale i wyrazić swój protest, który się ogranicza do pomieszczenia okólników Cytelni w łamach tego pisma, lecz nie publicznie w dziennikach decyzyjną swą ogłosić, a raczej postąpić swojego uszanowania.

Powody są następujące:

1. *Słowo Polskie* posunęło się ostatnimi czasy do otwartego atakowania już nie tylko religii katolickiej, ale w ogóle chrześcijaństwa, dowodem czego są takie np. twierdzenia, jak to, iż dekalóg jest produktem żyda, albo np. wyraźne twierdzenia, że Bóg stworzył świat, by on się rozwijał, a nie by stał się wiecznym, co jest wbrew do wiary, gdy się religia obchodzić już będzie bez kapłanów itd.

2. *Słowo Polskie* zajmuje wrogie stanowisko wobec każdego ruchu religijnego społecznego, jaki jest przeciw i objawem życia Kościoła, a i środkami do jedynym do uratowania społeczeństwa. Najwymowniejszą ilustracją naszego oskarżenia jest zachowanie się *Słowa Polskiego* wobec ostatniego wiecu katolickiego, którego przebieg tak był jednostronny i tendencyjnie przez to pismo przedstawiany, iż nawet pisma socjalistyczne nie mogły iść w tej mierze za *Słowem Polskim* o lepsze. Podobną jednostronność może zrobić li tylko uczucie najbardziej wrogo katolickiej akty.

3. *Słowo Polskie* trzyma się w sposobie atakowania religii najobłudniejszej taktyki, gdyż nie oszczędza wszelkich objawów żywej religijności, zawsze to osyni wreszcie w imię samej religii. I tak np. skoro powstała na każdą manifestację socjalistyczną zagrażającą w swych tendencjach już samym podstawom społecznym, to natychmiast każde potępienie i każdą kontrmanifestację chrześcijańską ludności, *Słowo* powoła się pognąć jako wykroczenie przeciwko duchowi ewangelii, nakazującej przebaczenie.

Słowo Polskie w ten sposób posuwa się do naigrawania się z uczuciem chrześcijańskości społeczeństwa, bo przeciwko trudności przypuszczać, by było niewiadomym w redakcji *Słowa*, że Chrystus Pan przebaczał ludziom, ale nigdy występkiem, że przeciwko ostrzeżeniu przed wrogiem społeczeństwa i religii jest obowiązkiem chrześcijańskim naśladować Zbawiciela, który przestępował przed drapieżnymi wilkami i nie miał dość słów surowości na piętnowanie złego.

Krótko mówiąc, jeśli małe rzeczy wolno przyrównywać do większych, to trzymamy się *Słowa Polskiego* wobec religii taktyki Juliana Apostaty, który, grabiąc chrześcijan, z uśmiechem mówił, że tylko pragnie im zapewnić pokój i miłość. I to jest ewangelia, którą ewangelia obwołano, przez apostata utworzoną, znakomicie umiała przyswoić sobie *Słowo Polskie*, zakazując z emfazą katolikom obrony przeciw grabieżcy najdroższych ideałów wiary i ojczyzny, w imię ewangelicznej obojętności i pokory, ludzi zaś do brej woli, którzy niebezpieczeństwo spotrzebli i pod zastandą gromadzą masę, *Słowo Polskie* piętnując jako fałszywy fanatyzm ewangelicznej miłości!

4. *Słowo Polskie* w artykule „Potępić, albo opowiedzieć” najotwarciej się przysmaża, że wobec party przewrotu obchodzi się pakowaniem z nią społeczeństwa. Doprawdy ad abstrakcją jest to oświadczenie, wobec tylu dowodów, złożonych przez to pismo, iż nie tylko obchodzi się z polityką ustępstw w obojętnej demokracji, ale nadto samo jako organ jej się zachowywało, będąc dziś ogólnym wydaniem *Naprosu* dla inteligencji, a przynajmniej ono toruje piśmiennemu przewrotu drogę do społeczeństwa naszego: wszakże dziś doszło do tego, że nie tylko *Słowo* obmywa socjalizm z piasku, nie tylko podnosi go w osam i o ile może, ale nawet pomieszcza w swych łamach komunikaty, a podobno, jak to *Ruch Katolicki* podniósł, a osam *Słowo Polskie* nie zaprzeczyło, wprost socjalizm z Krakowa p. E. ma za swego korespondenta. Lecz mniejsza o jego nazwisko, skoro duch artykułów sądziła pióro i wosute i wzięte w imię socjalizmu.

Podobną akcję *Słowa*, mającą na celu wydanie na pastwę duchowi przewrotu ideałów wiary i ojczyzny, a posługującą się ku temu środkiem ludzkiem niebezpiecznym porównaniem religijnym, albo aserokoci serca i wolności, piętnujemy publicznie.

Piętnujemy zaś tem żywiej, by snad, gdy może kiedyś w przyszłości kto zarejestrował sechne prądy obecnej doby, nie brakło mu w spisie acoby tak słabego głosu protestu jak nasz, wobec tych co już nie ciała, ale samego ducha narodu zranili usiłując.

Instruktorzy stowarzyszeń przemysłowych.

Minister handlu wydał 31 maja 1899 następujące rozporządzenie, które zaczęło obowiązywać 3 bm.:

Na podstawie §§ 114 i 127 ordynacji przemysłowej rozporządza się:

§ 1. Ustanawia się instruktorów stowarzyszeń przemysłowych, którzy będą specjalnymi organami ministerstwa handlu, a celem tej instytucji jest popierać skutecznie i dalej rozwijać organizację stowarzyszeń przemysłowych.

§ 2. Instruktorzy stowarzyszeń przemysłowych będą obowiązani:

1) pomagać stowarzyszeniom przemysłowym do osiągnięcia tych celów, które im wytyka ordynacja przemysłowa, a zwłaszcza popierać tworzenie i wydoskonalenie urządzeń stowarzyszeń przemysłowych obywateli dla korzyści gospodarczej, humanitarnej i umysłowej członków stowarzyszeń przemysłowych i tych co ze stowarzyszeniami przemysłowymi są związane i działają w tym kierunku, aby stowarzyszenia, instytucje ich pomocne i związki organizowały się odpowiednio do swoich celów,

2) pomagać władzom przemysłowym w nadzorze nad stowarzyszeniami przemysłowymi, w rozstrzyganiu przez nie ważniejszych kwestyj, dotyczących organizacji stowarzyszeń przemysłowych.

3) zdawać sprawę ministrowi ze swoich czynności i, ostatecznie, z zbierania na polecenie ministra daty, dotyczące organizacji stowarzyszeń przemysłowych i opracowywać te daty.

§ 3. Instruktorzy aby mogli wypełnić swoje obowiązki mają się bezpośrednio znosić ze stowarzyszeniami przemysłowymi i związkami stowarzyszeń przemysłowych i mają prawo brać udział z głosem doradczym w w posiedzeniach wydziałów związków stowarzyszeń przemysłowych, jeżeli te wydziały fungują jako ciała doradcze, dodane powiatowym władzom politycznym.

§ 4. Stowarzyszenia przemysłowe i związki stowarzyszeń przemysłowych są obowiązane instruktorom stow. przemysłowych udzielać żądanych wyjaśnień i pokawać im wgląd w spisy, księgi i tym podobne akty, prowadzone przez stowarzyszenia przemysłowe, a podlegające nadzorowi władzy przemysłowej.

§ 5. Mianuje instruktorów stowarzyszeń przemysłowych, wyznacza im okręgi, w których mają urzędować i siedzibę ich urzędu minister handlu w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych. Funkcje instruktorów stow. przemysłowych można powierzać, albo urzędnikom politycznym, albo innym osobom umyślnie do tego wybranym, a dostatecznie kwalifikowanym.

Instruktorzy stow. przemysłowych podlegają ministerstwu handlu.

Z izby sądowej.

(Sprawa tłumackiej cukrowni.)

Lwów d. 5 czerwca.

Jak w sobotę popołudniu tak i na porannej poniedziałkowej rozprawie przesłuchiwano Gumińskiego głównie co do cyfr majątku Jahn, które Gumiński inaczej zestawiał, a inaczej akt oskarżenia. Oprócz tego badał trybunał, ile mogło być prawdy na twierdzeniu Gumińskiego, iż Jahn nie tylko nie był niedołęgą, ale nawet oświeconie wcale bystrym. I tak dowodzi tego, zdaniem Gumińskiego fakt, iż Jahn był prezesem kadłuna, do którego należała cała inteligencja tłumacka, że Jahn napisał komedję, którą obrońca Gumińskiego oddał do oceny dyrektorowi teatru p. Hellerowi, a ocena jeszcze nie nadeszła i t. p.

Prokurator p. Niewiadomski zwrócił uwagę na to, iż nieprawda jest, co Gumiński mówi, że go przesładował jakiś formalny komitet wrogów, bo przecież Gumiński był małżankiem powiatowym, a zatem musiał mieć miar w powiecie i widocznie dopiero później postępowaniem swoim i gospodarką na Tłumacu odstręczył od siebie opinię publiczną.

Dalej Gumiński wyjaśniał, iż zrazu miał zamiar zacząć fabrykację cukru w Tłumacu dopiero wtedy, gdyby zebrał kapitał 700.000 zł. ale Stanisław Szczępanowski namówił go, aby zaczął już z kapitałem 400.000 zł.

Tem się przesłuchanie Gumińskiego skończyło, a trybunał przywołał drugiego oskarżonego dra Howurka, człowieka młodego, zatrudzonego w mowie akcentem czeskim. Dr. Howurka nie przyszedł się do winy, bo wbrew temu, co twierdził akt oskarżenia, faktem jest, iż udział w cukrowni, jaki miał dr. Howurka, a który sprzedał Jahnowi za 33.000 zł. nie był 7.000 lecz 40.000 zł. wart. Przecie cukrownia przynosiła dochody z razu. I tak w pierwszym roku 48.000, w drugim 23.000, w trzecim zaś 10.000 zł.

Przy okazji katastrofy majątkowej cukrowni składa dr. Howurka na nieporadność i niedbalstwo Woltera.

Potem rozprawę odroczone.

Czas odnowić przedpłatę!

Przedpłata na „Gas. Nar.“

wynosi:	we Lwowie	na prowincyi
miesięcznie	1 zł. 50 ct.	2 zł.
kwartalnie	4 „ 50 „	6 „
południem	9 „ —	12 „

KRONIKA.

Lwów dnia 5 Czerwca

Godność szambelanów otrzymali: porucznik Stefan Rozwadowski i ministerjalny wicesekretarz Artwiński.

Zapiski osobiste. Prezydent m. Lwowa dr. Małachowski powrócił dziś do Lwowa i objął urzędowanie.

Ks. biskup Pelczarz. jak telegrafują nam z Rzeszowa, przybył tam na dwudniową wizytację, uroczyste powitany przez duchowieństwo na dworcu, a przez reprezentację miejską przy bramie triumfalnej obok ul. Kościuszki.

Ubranie księży. Ordynaryat biskupi w Tarnowie wydał pod d. 27 zm. kurendę zakazującą odnośnie do uchwały niedawnego synodu wiedeńskiego ubierać się księżom i klerikom w sposób zbliżony do cywilnego a w szczególności w pantalony na obuwie wylądzone.

Członkiem honorowym swoim zamianował krakowski pierwszy galicyjski towarzystwo maszynistów i monterów radcę Jana Franko za wydanie polskiego podręcznika dla nich.

Festyny niedzielne nie powiodły się. Wszystkie zapowiadało się zrazu jak najlepiej. Niebo od wczesnego ranka nie przyomione żadną chmurką, wrożyło pogodę, to też komitety festynów cieszyły się tą błogą nadzieją, że starania ich wieniec pomyślnych skutków. Tymczasem, których rozczławił trójgłowy olow, reklamujący po ulicach miasta przez cały ranek festyn techniczny, dały na plac powstawać, a druga taka potężna fala ludzi płynęła w kierunku Wysokiego Zamku, gdzie „Sokolci“ w programie swego festynu jako „great attraction“ zamierzali jechać w powoziku zaprzęgniętym w kozę. Zabawa była właśnie w kulminacyjnym punkcie, gdy naraż cienne chmury przysłoniły błękit nieba i z pierwszą błyskawicą lunęły potoki deszczu. Obraz zmienił się w jednej chwili: place festynowe zaczęły się na chwilę chmurą parasoli i parasolek i wkrótce opustoszały zupełnie.

Z Wysokiego Zamku na wybiegi z potokami wody deszczowej pędziły niebezpieczni festynowicze. Od strony parku Stryjskiego wozy tramwaju elektrycznego z powodzeniem odgrywały rolę bezceń, a tłoczący się w nich pasażerowie robili bardzo udane wrażenie śledzi. Każdy, gdzie mógł obronił się przed ulewą, żądając, że z góry nie zrezygnował z rozkoszy festynowych na rzecz estetycznych, które hojną dłonią podawał „Tamtem“ p. Kamiński ze szczytu Skarbarkowskiej.

„Ciemne potęgi“. Kto jest dla *Słowa Polskiego* ciemnymi potęgami i jak to pismo dzielnie wysiłkuje się ajdym z *Neue Freie Presse*, dowodzi tego następujący wywód z niedzielnego numeru tej lwowskiej filii *Neue Fr. Presse*:

„Prawda, że Niemcy liberalni bezczelnie stawali się parlamentarnym, uderzali obrady reprezentacji ludu i podkopali wolność, ale był to wieciekły opór, aby sobie nie dać odbrać praw już nabytych, bez względu na narodowościową ewolucję polityki, z którą walka staje się szaleństwem. Lecz nie oni pierwsi i nie ostatni. Umieci to Czesi, umieją Węgrzy i mybyśmy potrafili, gdyby nas za gardło cięsnęto. Weź jednak drugą stronę. Czy tym baronem z Tyrolu, lub chłopem alpejskim idzie w istocie tak bardzo o zwycięstwo narodowości czechskiej? Czy nie jest to raczej chęć tamowania konstytucyjnego rozwoju swobód, przez opór stawiany żywiołom liberalnym? Czyż tam w głębi nie uśmiewa się raczej władza § 14, a dalej adeptytami parlamentaryzmu, zaświecenie konstytucyj i nieodpowiedzialne panowanie biurokratów? Czyż wówczas nie stałaby się pośmiewiskiem i oszeka i polska narodowość, ich prawa i rozwój? Nie chcą się oddać Niemcom, chociaż widzą, iż skrzydła ich hegemonii w Austrii są już na zawsze podcięte — ale jeszcze bardziej boją się ciemnych potęg, które się z romantycznymi nor wysuwają, aby jak wild z Eddy skandynawskiej pokonać światło...“

Boi się tedy *Słowo Polskie* Czechów i innych Słowian w Austrii jako „ciemnych potęg“, a dlaczego są oni ciemnymi potęgami? Bo zasłoniłyby jasność p. Małachowskiego, p. Rutowskiego itp. polityków „polskich“, wysiłgujących się liberalnym Niemcom.

Wybór sędzijszy do lwowskiej Rady miejskiej odbędzie się we wtorek 6 bm. Do wyboru stają ci czterej, którzy największą ilość głosów poniżej absolutnej większości otrzymali: Sędziowie katolicy: Karol Dolżycki i Stanisław Niemczyński, jako też dwaj żydzi: dr. Jan Rucker i M. Sprecher. Tylko na dwóch z pomiędzy tych czterech głosować można. Rzecz naturalna, zważywszy, iż w Radzie miejskiej zasiada już 15 żydów, że głosować należy napp. Karola Dolżyckiego i Stanisława Niemczyńskiego. Kto nie ma dawnej karty legitymacyjnej z wyboru głównego, winien się zgłosić do magistratu po nową. Głosować powinni wszyscy — inaczej bowiem kandydaci katolicy upadną.

We środę 7 bm. odbędzie się wybór uzupełniający jednego członka Rady miejskiej w miejsce s. p. Czaparkowskiego. Przy wyborze będzie można głosować na kogo się chce. Niewątpliwie oddawane będą głosy albo na radcę domów i lasów p. Kazimierza Achta lub na dyrektora Kasy oszczędności p. dr. Jana Stęckowskiego.

Wybory do rady miejskiej. Przedwyborczy komitet urzędników, któremu przewodniczy Józef Bielnyński, Cholewicki, zastępcą prezesa jest dr. Marceł Mińskiński, a skarbnikiem Józef Hirschberg, zaleca głosować przy wtorkowym ścisłym wyborze tylko

na p. Karola Dolżyckiego, urzędnika Banku hipotecznego bez dopisywania drugiego kandydata a przy śródowym wyborze uzupełniającym na p. Kazimierza Achta, lustratora domów i lasów.

Uważamy za rzecz niewłaściwą głosowanie jutro na jednego tylko p. Dolżyckiego, skoro dwóch radnych ma się we wtorek wybrać i jest drugi katolicki kandydat p. Niemczyński. We wtorek głosować powinni wszyscy uprawnieni i wszyscy solidarnie powinni oddać swoje głosy na panów: Karola Dolżyckiego i Stanisława Niemczyńskiego.

Kto nie ma dawnej legitymacyj, uprawniającej do oddania głosu, niech się zgłosi w przydzium magistratu po jej duplikat.

Kasa chorych m. Lwowa. Walne zgromadzenie delegatów, wybranych przez pracodawców i robotników, kasy chorych m. Lwowa w niedzielę o godzinie 11 przed południem w sali ratuszowej zajął przewodniczący kasy p. Besen, poczem odczytano protokół z zeszłorocznego walnego zgromadzenia. Członek zarządu kasy p. Kolbuszewski przedstawił sprawozdanie z czynności zarządu i zamknięcie rocznego bilansu, wedle którego kasa liczyła w roku zeszłym 8.000 członków i wypłacała jako zasiłki pieniężne dla chorych kwotę 23.150 zł. 91 ct. a na lekarzy, lekarstwa, szpitale, środki terapeutyczne, koszty pogrzebowe itp. kwotę 26.904 zł. 25 ct.

Nad sprawozdaniem wywiązała się długa dyskusja. Delegaci robotników uskarżali się na to, że pracodawcy nie uiszczają opłat regularnie, wskutek czego zaległości wynoszą przeszło 30.000 zł. a znaczna część winy leży także po stronie magistratu, który nie dość energicznie ściga te opłaty.

Następnie na wniosek przewodniczącego wydziału nadzorczego p. S. Bobelaka zgromadzenie jednogłośnie udzieliło zarządowi absolutorium z rachunków i czynności i wyraziło mu swe uznanie.

Uchwalono także szereg wniosków, dotyczących spraw czysto administracyjnych, poczem przewodniczący zamknął zgromadzenie. W ciągu 10 lat swego istnienia wypłaciła już kasa chorych na koszty lecznicze i zasiłki dzienne sumę 358.717 zł. za 400.976 dni choroby.

Na posadę dyrektora towarzystwa muzycznego we Lwowie po śp. Rudolfa Schwaraż spisanym został konkurs z terminem do 15 sierpnia br.

Lwowski zgromadzenie SS. Miłosierdzia wystawiło na sprzedaż realność swoją, ciągnącą się od ul. Zródlanej 1. 11 do ulicy Szpitalnej, a obejmującą wraz z dużym placem budowlanym obszar trzech morgów gruntu o dwóch frontach.

Sprawa Mieczkowskiego. Przed kilku miesiącami trybunał lwowski zarządził J. Mieczkowskiego na 6 miesięcy więzienia za samach na życie własnej żony. Obecnie najwyższy trybunał wyrok ten zniósł i zarządził rozpisanie nowej rozprawy.

Przeprędnia pogody na czerwiec. Do 7 zmienia zachmurzenie, deszcze i burze, ciepło; od 8 do 12 pięknie i ciepło od 13 do 16 zachmurzenie burze, deszcz, ciepło; od 17 do 18 wietrzno, pochmurno, opady, częściowe obniżenie temperatury; od 19 do 21 zmienne, pochmurno i deszcze; od 22 do 26 pięknie i ciepło, od 27 do 30 wietrzno, pochmurno.

Edward Jędrzejowicz zmarł dnia 3 bm. w 76 roku życia. Był długie lata posłem na sejm i członkiem wydziału krajowego. Spole oświeśtwo traci w nim zasłużonego obywatela, bo był to człowiek oświaty niepospolitej, wielkiej pracy, wykształcenia szerokiego i nieszlakowanej prawości charakteru. Religijny do głębi duszy, a konserwatywa w życiu publicznym, kochał ludzi gorąco i nie miał ani nieprzyjaciół, ani nie było nikogo, koby go nie szanował. Zawsze i wszędzie co robił lub mówił, czynił a głębokim przekonaniem i na podstawie głębokiej rozważli. Rzeczy, które się podjął, oddawał cały swój czas i wszystkie siły.

Publicznie wystąpił tylko pod naciskiem okoliczności, gdyż nie lubił krasomowstwa, a wolał pracę i wyjaśnienia rzeczowe.

Przed dwoma laty skutkiem nadwątłego pracą i wielkim zdrowia złożył i mandat poselski i urząd w wydziale krajowym i ośmiał się do życia prywatnego. W wydziale krajowym, w którym pracował od roku 1890, kierował najpierw przez lat pięć departamentem dróg i mostów, a przez dwa lata departamentem rolniczym.

Oczęd jego pamięci!

Sp. Jędrzejowicz pochowany będzie w Dylągowie a egzekwie odprawione będą w kościele parafialnym w Hysinie. Na pogrzeb z wydziału krajowego wyjeżdża deputacja członków wydziału krajowego i urzędników, których naczelnikiem był śp. Jędrzejowicz, a złożoną z pp. hr. S. Badeniego, dr. Werszowskiego, dr. Sawczaka, Niedzielskiego, Szyzowskiego i dr. Sawczyńskiego.

Proces nowosądecki. Tadeusz Doskowskiego, oskarżony o zabicie pani Górskiej z Warszawy, został uwolniony i wyjechał z Nowego Sącza.

„Sokolci“ mieli w niedzielę zlot okręgowy w Tarnopolu, a obok tego zgromadzili się tam delegaci związku „Sokołów“. Przybyłych gości powitał o 10 rano prezes „Sokoła“ tarnopolskiego p. Kessler. Przedtem wysłuchali „Sokolci“ mszy św. Na zgromadzeniu delegatów, których przybyło 53, wybrano prezesem związku Kaspera Fisera, do wydziału na 3 lata Cenara, Durskiego, Dziędziewicz, Krobickiego, Adamskiego i Alsa, na 2 lata Obmińskiego, na rok Legiętyńskiego, a do komisji rewizyjnej Hebla, Małaczynskiego i Targońskiego.

W piękną pogodę zaczęły się o 6 wieczorem ćwiczenia w których wzięło udział około 100 „Sokołów“ i 20 uczniów.

Ślub. W sobotę, dnia 3 bm. pobłogosławiony został w kościele O. Bernardynów w Rzeszowie związek małżeński państwa Heleny Czerwikowskiej córki p. Juliusza i Zofii z Jędrzejowiczów z p. Jędrzejem Kociatkiwiczem, urzędnikiem wydziału krajowego.

Ankieta krajowa. Wydział krajowy odbędzie się we wtorek w izbie handlowej i przemysłowej ankieta w sprawie utworzenia kursu fachowego dla robotników pracujących w przemyśle ceramicznym.

Defraudant pocztowy, Eugeniusz Kowalski, b. pocztmistrz z Bostka, który sprawnie wyzyskiwał kilka tysięcy zł. zamierzał ustalić swój byt w Ameryce, przytrzymany został w Bremie.

W okolicy Krakowa zrzucił grad, który padał w poniedziałek około 10 minut, wielkie szkody na polach.

Skontrum kołomyjskiej Kasy oszczędności przeprowadza radca namiestnictwa p. Bańkowski, z współudziałem rewidenta p. Sliwińskiego, przyslanego z namiestnictwa.

Pożary. W Słobodzie spłonął 2 bm. na gruntach kameralnych pomieszczony zbiornik naftowy towarzystwa austro-belgijskiego. Ogień trwał od 2 popołudniu do godziny 11 w nocy.

W Żabnie pożar zniszczył 30 domów i 16 stodoł, zrzadzając szkód na 30.000 zł.

Zamach na dozorcę więzińców. Ze Stanisławowa donoszą, że w tamtejszym zakładzie karnym w sobotę, w chwili gdy dozorca więzienny Lizun prowadził partę więźniów do warsztatów, jeden z więźniów, Wesolowski, zasądzony na 4 letnie więzienie, pohnął go dwukrotnie sztyletem zrobionym z drutu. Rany Lizuna nie są niebezpieczne. Śledztwo wdrożono dla wyjaśnienia, czy Wesolowski działał z motywów osobistych, czy też miał współwiników.

Krajowa komisja przemysłowa zbiera się w wydziale krajowym 13 bm. na posiedzenie, na którym załatwi prośby o pożyczki z funduszu przemysłowego — sprawozdanie dra Zgórskiego — rozszerzenie sulkowickiej szkoły kowalskiej — p. Sołtyński — sprawę szkoły powroźniczej radymiejskiej — p. Nawratil — sprawę szkoły rękodzielniczej zakładowej drohowskiej — p. Franke — sprawę szkoły uzupełniającej mościńskiej. kursu tkackiego grybowskiego, szkoły garncarskiej porembskiej i subwencji dla szkoły koszykarskiej albigowskiej.

Strajki czeskie. W Bernie morawskim miało w poniedziałek zgromadzenie 8000 baskujących robotników. Wszystkie mowy zachęcały do wytrwania w strajku tembardziej, że są środki do podtrzymania go przez 3 do 4 tygodni jeszcze. Po zgromadzeniu każdy ze strajkujących dostał 70 ct. zasiłku.

W wiedeńskim derby rozegranym w niedzielę, biegło 9 koni. Pierwszy przybył do mety hr. Königswartera „Pardon“, drugi Springera „Galifard“, trzeci hr. Königswartera „Bonvivant“, czwarty hr. S. taray'a „Adonna“.

Na posiedzeniu sejmiku dolno-austriackiego w sobotę namiestnik hr. Kiełmansegg nazwał napisy i podejrzenia rzucane przez antysemitów posłów Gregorica i Schneidera na lekarzy profesorów uniwersytetu wiedeńskiego i na rząd jakoby popierali i protegowali żydów po szpitalach i sądach, niesłusznymi. Namiestnik oświadczył, że wyrażenia podobne, jakich posłowie Gregorici i Schneider używali paść mogły pod ochroną nietykalności poselskiej.

Nie Jerzego Brandesa, przyjaciela Polki, który był we Lwowie, ale jego młodszego brata, dra Edwarda Brandesa, nowelę skonskrowano w Kopenhadze jako niemoralną.

Demonstracja robotnicza w Wiedniu. Policja wiedeńska nie pozwoliła robotnikom na zgromadzenie ludowe, zwołane do sali towarzystwa muzycznego na wczorajszą niedzielę. Robotnicy urządzili tedy przed południem demonstrację, maszerując w zwartych szeregach przez Franzensring a potem przez Burgring. W pochodzie brało udział 4 do 6 tysięcy uczestników. Policja widząc w tym pochodzie demonstrację przeciw ustawie o prawie zgromadzenia się, wystąpiła przeciw demonstrującym i po trzykroć musiała opróżniać ulice. Robotnicy wznosili okrzyki przeciw policji, rządowi i Luegerowi. Aresztowano 31 osób a pomiędzy nimi przywódco robotników redaktora *Arbeiter Zeitung* Bretschneidera. Tłum znieważał czynnie jednego ze strażników policyjnych. Usłowno urządził demonstrację przed mieszkaniami antysemitów Pattaya, Gregorica i Verganigo — policja jednak nie dopuściła do tego.

Z aresztowanych 3 oddawiono do sądu karnego, 10 ukarano na policyi a przeciw 10 zrobiono doniesienie do prokuratury.

O obrazie majestatu według urzędowej statystyki, toczyło się w r. 1898 przed sądami Rzeszy niemieckiej 634 procesów. Z tych 457 zakończyło się zasądzeniem, 186 uwolnieniem oskarżonych. Największa liczba procesów o obrazie majestatu przypada na prowincję brandenburską. Na 36 oskarżonych osób z księstwa Poznańskiego zasądzono 22; najmniejż to prawie procent.

Wszystkiem można się przesyłać. Podługane w dniu „Derby“ w łozysko wojew. Parasolka turkusowa do parasolki Cardinal!

— Powiedz mi, ale tak otwarcie, że co kochasz swego męża?

— Za co? Jest to jedyny człowiek, który mnie nie przesładowuje swymi romansowymi oświadczeniami.

Jan Strauss popularny kompozytor wiedeński zmarł w sobotę w Wiedniu po kilku dniowej zaledwie chorobie na zapalenie płuc. Pochodził z rodziny muzyków. Ojciec jego Jan był też razem z Lannerem ojcem walca wiedeńskiego, a bracia nieboszczyk Józef i Edward również zaliczeni są do wybitniejszych muzyków wiedeńskich. Jan został po ojcu swoim dyrektorem nadwornej muzyki balowej. Kompozytorem Straussa są typem twórców melodyjnych, rytmicznych, naturalnych ale i ptychich. Wiedeńscy nazywali go królem walca. Najlepszymi jego dziełami są operetki „Indigo“ „Karnawał w Rzymie“, „Nietopier“, „Cagliostro“, „Matuzal“, „Chusteczka królowej“, „Wesoła wojna“ i „Baron cygański“. Co potem napisał czy to z raczy lekkich, czy też próba muzyki poważnej opera „Rycerz Pasmann“ — bardzo mało już było wartości.

Umarł prawie nagle, bo w piątek czuł się tak zdrowym, że chciał iść do kart po pracy nad baletem „Kopciuszka“ a w sobotę o 4 popołudniu już nie żył. Strauss był ewangelikiem.

Zraz po zgonie otwarto jego testament. Cały majątek, składający się z 6 domów i połowy wili w Ischtu, a nadto z dochodów

Nowości z konfekcyi damskiej poleca Magazyn Schayerów we Lwowie.

